

Voorwoord

Waarom wil iemand met bijna dertig jaar klinische praktijkervaring op zeker ogenblik een doctoraatsonderzoek uitvoeren?

Omdat een promotor dat suggereert. Omdat een thema, met name emotionele ontwikkeling (EO) bij personen met een verstandelijke beperking (VB) – waar je inderdaad al dertig jaar in geëngageerd bent – het verdient om verder ‘verwetenschappelijkt’ te worden. Omdat het beter verankerd kan worden, zowel in de zorg aan personen met een VB als in de GGZ en misschien bij uitstek een verbindende, intersectorale kracht in zich draagt. Omdat het tijd en ruimte biedt om, behalve theorievorming, ook methodieken en instrumenten te ontwikkelen voor begeleiders en familieleden van kwetsbare mensen. Omdat deze cliënten en professionelen dit verdienen. Omdat ik hiermee ook mijn waardering wil uitdrukken voor mijn geestelijke vader prof. dr. Anton Došen, die me hierover alles heeft geleerd en me altijd heeft gesteund in mijn wroeten.

Toch voldoende redenen lijkt me, maar het werd een lastige tocht. Vaak kwam ik uit op een bijna existentiële vraag: ‘Wat is wetenschap nu en vanaf wanneer is het wetenschap?’

Prof. dr. Eric Broekaert, peetvader van de Gentse orthopedagogiek, had ons toch geleerd dat een theorie die niet dient tot de praktijk, tot niet veel dient. Zo werd ik heen en weer geslingerd tussen de evidence-based wetenschap die vaak tot uiting komt in peer-reviewed, Engelstalige A1-publicaties en practice-based evidence. Ik ervoer steeds meer dat de eerste richting voor mij moeilijker spoorde met mijn bijna aangeboren neiging om concepten te vertalen in bruikbare en ondersteunende operationalisering in de praktijk. Dit heel persoonlijk parcours van vastlopen – zowel technisch als ideologisch – in het dilemma ‘wat is (genoeg) wetenschap?’, deed me ten slotte rigoureuus kiezen voor actie-onderzoek. Ik kreeg bij deze keuze ook de volle steun van mijn begeleidingscommissie. Ik koos voor onderzoek met een ‘echte’ leefgroep van cliënten en begeleiders als ‘laboratorium’, in plaats van de klassieke research-literatuur die ik bovendien als een harnas ervaren had. Niettemin is dit doctoraat uiteindelijk een compromis geworden tussen een aantal A1-publicaties met daarnaast een Nederlandstalig pakket dat een ‘state of the art’

biedt op vlak van emotionele ontwikkeling bij personen met een VB en ook een aantal instrumenten en methodieken om er concreet mee aan de slag te gaan in het assessment en de handelingsplanning van deze doelgroep. In de geest van prof. dr. Eric Broekaert zouden we kunnen stellen dat het gaat om een integratie van praktijk en wetenschap, van theorie en methodieken, van theoretische inzichten en handelen: *“du choc des idées jaillit la lumière!”* (naar Boileau).

Het is voor mij een boeiende zoektocht geworden die tegemoet komt aan de waarom-vragen van hierboven.

Filip Morisse